

MÓJ PROFESOR

Rzadko się zdarza, aby jeden człowiek miał tak olbrzymi, pozytywny wpływ na życie tak wielu. Trzeba do tego niezwyklej charyzmy, kultury osobistej, niekłamanej, naturalnego zaangażowania, olbrzymiej wiedzy i serca. Dla wielkiej rzeszy polskich fizyków – naukowców, szkolnych i akademickich dydaktyków fizyki, ale i dla nauczycieli innych przedmiotów przyrodniczych, takim właśnie mentorem był profesor Wojciech Nawrociak, który własną pasją i miłością do fizyki potrafił skutecznie zarażać otoczenie.

Gdy sformułowanie „kreatywne działanie” nie było jeszcze popularne prof. Nawrociak już wcielał je w życie organizując na Wydziale Fizyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu krajowe festiwale „Fizyka na scenie”, a później „Nauki przyrodnicze na scenie”. To dzięki Niemu polscy nauczyciele jako reprezentanci kraju mieli szansę na konfrontację swoich pomysłów oraz dzielenie się wiedzą i doświadczeniem z nauczycielami europejskimi podczas międzynarodowych festiwali „Physics on Stage” oraz „Science on Stage”. Prof. Wojciech Nawrociak uczył nauczycieli wiary w siebie i we własne możliwości podkreślając, że w niczym nie są gorsi od innych, a nawet w wielu dziedzinach są lepsi. Ten sposób myślenia już wkrótce przyniósł owoce, tj. międzynarodowe nagrody i wyróżnienia dla polskich nauczycieli, międzynarodowe projekty dydaktyczne realizowane na szeroka skalę oraz zwykłe ludzkie przyjaźnie. Niejako przy okazji, dzięki udziałowi w festiwalach, wielka grupa nauczycieli fizyki miała szansę naocznie doświadczyć jak pracuje się we wiodących europejskich laboratoriach takich jak CERN, ESA czy ESRF. Profesor był również inicjatorem wyjazdów szkoleniowych polskich nauczycieli do Zjednoczonego Instytutu Badań Jądrowych w Dubnej.

Spotkania z nauką na najwyższym poziomie, udział w wykładach, rozmowy z ludźmi nauki – to wszystko na pewno wpłynęło na jakość pracy uczestniczących w tych szkoleniach nauczycieli. Na zasadzie domina zdobyta w ten sposób rzetelna wiedza trafiała dalej. Nauczyciele przekazywali ją swoim uczniom, zarażając ich swoją pasją na tyle, by zdecydowali się uczestniczyć w olimpiadach fizycznych oraz astronomicznych, konkursach młodych naukowców i turniejach fizycznych zdobywając w nich niekiedy również międzynarodowe uznanie.

W gronie nauczycieli, wielokrotnych uczestników Festiwalu „Science on Stage” odnaleźć można dziś aż czterech profesorów oświaty oraz wielu doradców metodycznych, którzy teraz dzielą się swoją wiedzą z innymi nauczycielami w swoich miastach i miasteczkach.

Niewiele osób wie, że prof. Wojciech Nawrociak obok swojej działalności naukowej był również współautorem przeprowadzonych w 16 europejskich krajach badań edukacyjnych dotyczących miejsca nauk przyrodniczych w europejskich systemach edukacyjnych „Comparison of European science education systems” (2015), a następnie (przy współudziale naukowców z Wielkiej Brytanii) w azjatyckich systemach edukacyjnych „Comparison of Asian Science Education Systems” (2016). Wyniki tych badań prezentowane były na międzynarodowych konferencjach w Londynie oraz w Wiedniu.

Od lewej: śp. Wojciech Nawrociak, Aneta Mika, Grzegorz Musiał, Maria Dobkowska, Jerzy Jarosz

To prof. Wojciech Nawrociak jako pierwszy dostrzegł też wielki potencjał polskich demonstratorów fizyki. 25 lat temu po raz pierwszy zaprosił małe zespoły uczelnianych pasjonatów eksperymentowania na Wydział Fizyki UAM do Poznania. Spotkanie to zaowocowało powstaniem Ogólnopolskiego Klubu Demonstratorów Fizyki, który prężnie działa do dziś. Spotkania Ogólnopolskiego Klubu Demonstratorów Fizyki organizowane corocznie na polskich uczelniach są prawdziwym świętem eksperymentu fizycznego. Stanowią dla uczestników platformę wymiany pomysłów i bazę do cennej współpracy.

Profesor od zawsze promował polską dydaktykę fizyki. Jako jeden z pierwszych dołączył też do nowopowstałej w 2025 roku ramach Polskiego Towarzystwa Fizycznego Sekcji Dydaktyki Fizyki i z zaangażowaniem śledził oraz mentalnie wspierał działalność tej Sekcji. Co ciekawe członkowie zarządu Sekcji prawie w stu procentach należą do założonego przez Profesora Ogólnopolskiego Klubu Demonstratorów Fizyki. Dla nich wszystkich był on od zawsze niekwestionowanym mentorem. To między innymi dzięki wsparciu profesora Wojciecha Nawrocika, a następnie dzięki jego pozytywnej recenzji ponad dwadzieścia lat temu współzałożycielka (i obecnie przewodnicząca) Sekcji Dydaktyki Fizyki miała możliwość uzyskania tytułu doktora nauk fizycznych z zakresu... dydaktyki fizyki. W tamtych czasach było to przedsięwzięcie wręcz nierealne.

Nie wolno nam jednak zapominać o tym, że profesor Nawrociak był przede wszystkim wybitnym naukowcem. W latach 2004-2010 wchodził w skład Zespołu Nauk Ścisłych przyznających granty w ramach Komitetu Badań Naukowych. Były to czasy pionierskie tworzenia systemu, który nieco później przekształcił się w Narodowe Centrum Nauki.

Jako pierwszy dziekan Wydziału Fizyki UAM był inicjatorem powstania Forum Dziekanów Wydziałów Fizyki i Dyrektorów Instytutów Fizyki. Spotkania Forum odbywają się nadal cyklicznie, a ich celem jest dobro polskiej fizyki oraz nieustanna dbałość o jej wysoką jakość. Mają one też cel czysto ludzki – mocno konsolidują polskich fizyków i sprzyjają nawiązywaniu międzyuczelnianej współpracy.

Nie sposób wymienić w jednym miejscu wszystkich zasług Profesora Wojciecha Nawrocika. Na jedną jednak trzeba zwrócić szczególną uwagę. Profesor potrafił jednoczyć ludzi. Wiele osób wciąż mówi o Nim nie inaczej jak: „mój Profesor”. Był wizjonerem. Widział, że tylko razem da się zrobić więcej i lepiej. Był niezwykle, światłą i wybiegającą mentalnie w przyszłość osobowością, ale przede wszystkim był życzliwym i dobrym człowiekiem. Takim Go zapamiętamy.